VIAŢA COTIDIANĂ ÎN BASARABIA ANILOR '30 AI SECOLULUI XX CA TEMĂ DE CERCETARE ŞTIINŢIFICĂ

CZU 001.891:[94:316.728](478)"19"

Aurel FONDOS

Şcoala Doctorală Ştiinţe Umanistice

DAILY LIFE OF THE BESSARABIA YEARS" OF 30 AS A SUBJECT FOR SCIEINTIFIC RESEARCH

This study aims to explore the issue that falls within a more general theme of the evolution of Bessarabia within the whole of Romania and aims at one of the most subtle topics related to everyday life in Bessarabia in the 30s, a stage in which the most important advances in all areas of social life. It is necessary to overcome some outdated clichés, existing in historiography (Soviet-communist style).

The study of the proposed topic is of paramount importance for understanding the general picture of the processes produced in interwar Bessarabia, constituting a chapter of history still unexplained in its essential aspects.

Thus, the general objectives are the capitalizing on the archival documents on the topic, the rich historiography on the problem, the various information contained in the newspapers and magazines of that historical period and the specific objective is studying and highlighting unique documentary materials, through the prism of new scientific research methodologies.

The expected end state will be a perspective monograph that will reflect the essential aspects of daily life in interwar Bessarabia, which will contribute to solving the many controversies and divergent approaches related to that historical period.

In this sense, the first section of the project will present the housing and food of the population, followed by the comfort of the population, elements of modernity in interwar Bessarabia. The third compartment of the paper will contain the health care and health of the population of Bessarabia. A special section of the project will analyze the income and expenditure of the population, the cost of living in interwar Bessarabia. The fifth compartment of the research project will present in detail the process of book science of the population, press and radio in the daily life of Bessarabia of the 30s of the twentieth century. Research, such as questioning existing problems, evidence and actions taken to overcome them as appropriate, the effect of reforms that have influenced the daily lives of the population, lessons learned.

Keywords: *daily, life, scientific, research, methodologies, interwar, Bessarabia, controversies,*

Argumente privind actualitatea proiectului de cercetare. În domeniul studierii vieţii cotidiene în Basarabia interbelică, la fel ca în cazul istoriei vieţii private, se poate afirma că suntem abia la etapa jalonării terenului, „aidoma arheologilor care,

pe o suprafaţă neexplorată, ale cărei bogăţii o cunosc, dar mult prea vastă pentru a fi cercetată pe toată întinderea ei, se mulţumesc să sape doar câteva tranşee de reperaj, putem doar sonda teritoriul, fără a nutri iluzia de a scoate la iveală ansambluri întregi" rezerva revenirii ulterioare cu o abordare mai amplă şi aprofundată, în cele ce urmează vor fi prezentate câteva aspecte esenţiale ale vieţii cotidiene din Basarabia anilor 30 ai secolului XX-lea [1, p.264]. Totodată, problema studiată ce încadrează într-o tematică mai generală a evoluţiei Basarabiei în cadrul României întregite şi vizează unul din cele mai subtile subiecte ce ţin de viaţa cotidiană din Basarabia anilor 30, etapă în care s-au înregistrat considerabile progrese în toate domeniile vieţii sociale. Este necesar de a depăşi unele clişeie învechite, existente în istoriografie (de stil sovietico-comunist) [2, p.265].

Cercetarea ştiinţifică propusă ne va permite să ilucidam problemele şi realizările înregistrate la soluţionarea acestora. Specificul temei este dictat de necesitatea abordării interdisciplinare. Cunoaşterea temei de cercetare şi a problemelor existente ne va permite să identificăm direcţiile de depăşire a realităţilor actuale în Republica Moldova, asemănătoare cu unele din perioada cercetată.

În fine, studierea temei propuse este de o importanţă majoră pentru a înţelege tabloul general al proceselor produse în Basarabia interbelică, constituind un capitol de istorie deocamdată nestudiat pe deplin, precum şi nereflectat în aspectele sale esenţiale.

Argumentele şi demonstraţia anterioară, formulate ca scop şi obiective ale cercetării. *Scopul cercetării* constă în învestigarea proceselor şi abordărilor schimbărilor în viaţa cotidiană în Basarabia anilor 30 ai secolului XX-lea. Acest proiect de cercetare are ca menire furnizarea unei imagini de ansamblu, mai precisă şi obiectivă a vieţei cotidiene din perioada interbelică din istoria Basarabiei, folosind ca bază pentru analiza arhivei originale, materiale şi documente care vor însoţi lucrarea. În acelaşi timp, vom reprezenta o încercare de a sintetiza preocupările vieţei cotidiene în perioada interbelică şi se va baza prezentul studiu pe o parte a rezultatelor investigaţiilor publicate de-a lungul timpului, în special în compartimente în ceea ce priveşte confortul populaţiei, elemente de modernitate, asistenţa sanitară şi starea de sănătate a populaţiei, analiza veniturilor şi cheltuielilor populaţiei, costul vieţii, va fi prezintat pe larg procesul de ştiinţă de carte a populaţiei, presa şi radioul în viaţa cotidiană din Basarabia anilor 30 ai secolului XX-lea.

Obiectivele generale ale cercetării prevăd analiza şi valorificarea:

1) istoriografiei/documentelor de arhivă la temă;

2) resurselor bogate asupra problemei respective;

3) informaţiilor variate ale conţinutului în ziarele şi revistele acestei perioade istorice.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

1) studierea şi punerea în valoare a unor matertiale documentare înedite, prin prisma noilor metodologii de cercetare ştiinţifică;

2) evidenţierea problemelor existente în domeniile cercetării propuse;

3) determinarea cauzelor, care au generat deficienţele;
4) elucidarea realizărilor în diverse domenii ale temei de cercetare;
5) sintetizarea învestigaţiilor în formularea de propuneri ştiinţifice şi aplicative.

Metodele identificate pentru proiectul de cercetare:

- *Metoda istorică* este motivată prin faptul că noi examinăm tema de doctorat menţionată prin prisma fenomenului apărut în Basarabia după Marea Unire din anul 1918, determinată de evoluţia vieţii cotidiene în Basarabia în cadrul României regale. Ne permitem să evidenţiem particularităţile acestor evenimente, problemele sociale ale Basarabiei în această perioadă cu alte provincii româneşti.
- *Metoda cantitativă* ne va permite să urmărim evoluţia sub aspect cantitativ a indicilor principali ce vizează schimbări intervenite în viaţa cotidiană a Basarabiei anilor 30, comparativ cu perioada precedentă.
- *Metoda structurală* ne va asigura să stabilim care sunt legăturile dintre diferite componente ale vieţii cotidiene (populaţia, activităţile comunităţii urbane şi rurale, plugăritul, meşteşuguri (dezvoltarea economică), negustori, comerţul, cultura, arta, religia etc.) – conform Planului tezei.
- *Metoda ipotetică* va contribui la realizarea scopului şi obiectivelor trasate în teză şi în ce măsură acestea vor fi realizate pornind de la ipoteza formulată în cadrul cercetării, validarea ei.

Structura/componentele proiectului de cercetare ştiinţifică „Viaţa cotidiană în Basarabia anilor 30 ai secolului XX-lea”. Metodele identificate pentru proiectul de cercetare recomandă acumularea şi mobilizarea tuturor datelor şi informaţiilor din domeniile geografiei, demografiei, istoriei, psihologiei, manifestărilor economice, culturale, juridice şi administrativ-politice, pentru caracterizarea evenimentelor şi a proceselor istorice ale vieţii cotidiene a societăţii basarabene interbelice. *Astfel, primul compartiment al proiectului va prezenta locuinţele şi alimentaţia populaţiei, urmat de confortul populaţiei, elemente de modernitate în Basarabia interbelică. Compartimentul trei al lucrării va conţine asistenţa sanitară şi starea de sănătate a populaţiei Basarabiei. Un compartiment special al proiectului va analiza veniturile şi cheltuielile populaţiei, costul vieţii în Basarabia interbelică. Compartimentul cinci al proiectului de cercetare va prezenta pe larg procesul ştiinţei de carte a populaţiei, presa şi radioul în viaţa cotidiană din Basarabia anilor 30 ai secolului XX-lea* [3]. Totodată, pentru eficientizarea procesului de cercetare a acestui proiect, se vor utiliza unele tehnici esenţiale de cercetare, precum *chestionarea problemelor existente; evidenţa şi acţiunile realizate pentru depăşirea lor după caz; efectul reformelor ce au influenţat viaţa cotidiană a populaţiei, lecţiile însuşite.*

Concluzii:

1. Cercetarea unei teze istorice aduce unele elemente şi accente noi pe măsura evoluţiei cunoaşterii istoriei în general.
2. Cercetarea urmează a fi originală, valorifică contribuţii metodologice deja existente, făcând referinţă la lucrări deja publicate.

3. La elaborarea lucrărilor istorice, trebuie să ne bazăm pe un set de principii şi metode, precum:

1) în primul rând, urmează să definim tema de cercetare, care reiese din nevoile pragmatice sau cele cantitative;

2) în al doilea rând, trebuie să ne apreciem dacă problema cercetată este întradevăr relevantă sau absentă în preocupările altor istorici.

4. Considerăm că prioritate în cercetarea noastră are metoda de culegere a datelor, iar elementul cel mai important al metodelor de cercetare constă în locul ocupat în procesul de cercetare.

Referințe:

1. ENCIU, N. *Tradiționalism şi modernitate în Basasarabia anilor 1918-1940. Populația Basarabiei interbelice*. Aspecte demografice. Chişinău, 2013.
2. *Ibidem.*
3. *Ibidem.*

Resurse Web:

http://www.moldavica.bnrm.md.